

“BİREY”

BAFRA ÖZEL EĞİTİM UYGULAMA OKULU DERGİSİ

**Mine ÇELEBİ-Murat Salih SEMİZDÖĞLU-Semra ODABAŞDÖĞLU-Gökhan USLU
Dilek Sezgin ŞENGÖL-Rahmi GENÇGÖR-Bilge ADIYAMAN-Fatih TEZGE**

**Haziran 2022
3. Sayı**

Haziran 2022

İmtiyaz Sahibi

Bafra Özel Eğitim
Uygulama Okulu adına
Fatih TEZCE

Yazı İşleri Müdürü

Murat Salih SEMİZOĞLU

Genel Yayın Yönetmeni

Serdar MADEN

Editör

Aynur DURAN

Danışman

Mine ÇELEBİ

Koordinatör

Duriye SEMİZOĞLU

YAYIN İLKELERİ

-Basın yasasına uyar.

-Gönderilen yazılar iade edilmez.

-Gönderilen yazılarda yayın kurulu değişiklik yapabilir.

-Dergideki yazılardan kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

İÇİNDEKİLER

1. Baş Yazı/Fatih TEZCE
2. Küçüğüm/Semra ODABAŞOĞLU
3. Bir Muş Hikayesi/Mine ÇELEBİ
4. Toprak, Sera, Bahçe ve Çocuk/Murat Salih SEMİZOĞLU
6. Engelli Hakları/Eyüp Özturan
8. Kendimi Özledim/Kemalettin BAYINDIR
9. Hiç Bir Şey Hayatı Yaşamaya ve Paylaşmaya Engel Değil/Bilge ADIYAMAN
10. Özel Eğitim ve Aile/Gökhan USLU
12. Yanlış ile Doğru/Rahmi GENÇGÖR
13. Okulumuzun Sosyal Etkinlikleri
14. Kızamık Geçiren Tarlalar/Fatih TEZCE

Bafra Özel Eğitim Uygulama Okulu
Gazipaşa Mahallesi Türkmen Sokak No: 42
Bafra/SAMSUN

Tel: 0362 543 3377

Web: <http://bafraozelitimuygulamaokulu1.meb.k12.tr>

Zaman ilerliyor, geride bıraktıklarıyla. Geride kalan bir parça ses, belki de bir tutam nefes. Hayat devam ediyor.

Zamana yeti mek için önceli i de iiyor modern insanın. Oysa bir dursa, bir dinlense, bir kendini dinlese... Önceliklerimiz neler neler...

Zaman ya da vakit. Hangisini kullanırsanız... Çıkan sonuç insan olarak aciz oldu umuz gerçe i... Acz içinde ya arken bizler, bedenlerimizden çok daha büyük isteklerimizle bo u uyoruz. Büsbütün çeli ki...

Ya arken geriye bıraktı ımız eylere miras diyoruz. Oysa modern insan miras deyince mal ve mülk anlıyor. Eskiden gayrimenkul denirdi, imdi ta ınmaz diyorlar. te bu "ta ınmaz" için insan, dünyasını heba ediyor. Ve insan, i te bu noktada yarım kalıyor.

Bafra Özel E itim Uygulama Okulu kuruldu u 2011 yılından bu yana mirasını, geride bıraktıklarına ta ımaya devam ediyor. Ah etmeden, vah etmeden ikâyet etmeden...

Söz uçar, yazı kalır. Sözüümüz de, yazımız da, alınyazımız da artık okura emanet.

Her sene muntazam olarak devam ettirdi imiz Birey dergimizin 3.sayısını yayımlamak Haziran'a nasip oldu. Bir kez daha ükür.

Haziran, hüznün ayı... Haziran, ayrılık ayı... 4 ö rencimizi daha yolcu ediyoruz lise hayatına yelken açmak üzere. Onlar yelken açtı, biz ö retmenler yelkenlerine rüzgâr olduk. Yolları açık olsun.

Toplumların mutlulu u bireylerin mutlulu una ba lıdır demi tik yola çıkarken. Yoldayız ve halen aynı anlayı tayız.

Yolumuzda bizlere destek olan tüm kalemda larımıza binlerce kez te ekkür ediyoruz. Dördüncü sayımızda yine bu sayfalarda hasbıhal etmek üzere görü mek dile iyle.

Selam ve muhabbetle...

KÜÇÜĞÜM

“Allah’ım emanetini ben ölmeden önce geri al.” Bir anne neden böyle dua eder. Evlat acısını çekmeyi, evlat özlemini hangi anne ne sebeple ister ki? Bunu ancak özel evladı olan anne-babalar bilir.

te bu duygunun tanımını ve hissettiklerini bizlere geçiren acısıyla hüznlendi imiz, umuduyla sevindi imiz özel çocu a sahip bir annenin mektubu...

Canım kızıma...

Bugün senin doğum günün. Çevremizdekileri tüm olumsuz seslere rağmen ne mutlu olduk biz sen doğduğunda bir bilsen. Elbette ilk örendiğimizde hastanede doktorun odasından çıkışımızı ve hastanenin banyomuzaya yıkılışını hiç unutmadım ama kabullendim pamuğum. Ama nerden bilebilirdik ki bu kadar güzel bir yavrunun bize emanet edileceğini.

Tabi zorluklarımızda oldu seninle. Hastanede çaresiz bekleyelimiz, kriz anlarındaki biçare hallerimiz... Hayat bize altın tepside sunulmadı belki ama altın kalpli bir evlat verdi bize.

En zorlu anlarımızı hatırlıyor musun? Bence hatırlıyorsundur da beni üzmemekten çekiniyorsundur. Çünkü bilirim sen benim için ne kadar özelsen ben de senin için öyleyim.

Bugün 12 yaşındasın küçüğüm. Ya aldıkça içimde tarifi olmayan bir hüznü beliriyor yavrum. Korkuyorum seni büyümeden seninle büyümeden ölmekten.

Hala anne demeni bekliyorum küçüğüm. Biliyorum bir gün diyeceksin ve yine biliyorum ki bunun için çok çabalıyorsun. Çok mu önemli diyorsundur belki de. Değil elbette yavrum. Senin her güne nefes alarak uyanmandan daha önemli değil.

Annelik ise benimki. Hep derdi anneannen ‘annelik delilik halidir’ diye. Uyusun diye bakıp uyuduğunda özlemek, yürüsün diye bakıp bir yerinde durmuyor diye yakınmak, konuşsun diye bakıp susmuyor diye ikâyet etmek, yuvasını kursun mutlu olsun deyip evlendiğinde aklamaktır. Annelik tüm zıtlıkları bir arada barındıran uçsuz bucaksız denizdir yavrum. Özel çocukların anneleri ise bunların belki de hiçbirini yaşayamayacak, yavrularını banyosunda çiçek gibi büyütüp banyoları koparmasın, koklamasın diye didinip duracaklar.

Sevgisi daima içimde artarak çoğalan kıymetlime...

Bu mektup elbette ki sadece yazılan kişiye değil. Tüm bunları yaşayan ve anlatamayan özel insanlara ve onların anne babalarına. Ve bu yolda aileleri yalnız bırakmayan, dertlerini bölüşen öğretmenlerimize...

B R MU H KÂYES ...

Mu Türk Telekom İlkokulu, Özel E itim Sınıfında...

Günlerden Pazartesi, aylardan Ekim...

Mu 'a tayin oldu umuzun daha birinci ayındayız. Özel e itim sınıfının ilkö retim kademesinde yeni heyecanlarla, yeni anılara, yeni bir ehlin en özel sınıfında beni bekleyen altı minik kalbe daha dokunacak olmanın verdiği mutluluk ile yeni bir derse başlayacağım bir gündü...

Okulun özel e itim sınıfının ortaokul kısmı sabahçı, bizler ö leci idik. O gün kapıyı açmamla kar ımda sadece ka ılan bir suratla kar ı kar ıya geldim. Birden hem çarpı manın etkisi, hem onu görmenin korkusu, çocu un bir yerine bir ey oldu mu endi esiyle ne yapacağımı bilemedim. Bu ne? Kim yaptı bunu? Kim çizdi? Bunu dememle asıl ok etkisini sonrasında ya adım. Me er o Emir, o ka larda Emir'in gerçek ka ıymı !

Ah Emir, güzel Emir...

Halayın ba ında mendil sallayıp, zılgıt çekti imiz so uk kı günlerinden en sıcak anı olarak hatıralarda en güzel yerini aldım...

imdi 18 saat uzaklıkta olsan da resmine her baktı ımda içimi ısıtan bir tebessümde seni hatırlamak ne güzel...

te ö renciyle ba kurmakta böyle bir eydi. Görmeseniz bile varlı ı içinizi ısıtmaya yeterdi. Tıpkı " Aile " gibi...

TOPRAK, SERA, BAHÇE VE ÇOCUK

Özel eğitim okulları, bünyesinde bulundurduğu dezavantajlı bireylere birçok katkı sunmaktadır; sosyal bütünlemeyi kolaylaştırır, destek eğitim sayesinde zayıf yönlerini kısa sürede yeterli hale getirebilirler. Özelliklerine uygun eğitimel, sosyal ve fiziki ortamlar düzenlenmiştir için uyum, başarı ve kendine güven kazanmaları kolaylaşır.

Dergimizin geçmi tarihinde çocuklarımızın toplumsal uyum becerilerine katkı sunacak *Uygulama Evimizi* tanıttık. Bu sayımızda ise, çocuklarımızın sosyal, psikolojik ve fiziksel olarak iyi olma hallerine katkı sunacak bitki, toprak, sera ve tabii olayları içeren faaliyetlerimizden bahsedeceğiz.

Okulumuzun bünyesinde bulunan yaklaşık 600 metrekare yeşil alan içerisinde çocuklarımızla birlikte diktiğimiz çeşitli meyveler, çiçekler ve seramız mevcuttur. Çocuklarımızla birlikte aktif kullandığımız bu alanda mevsimine göre çeşitlilik gösteren tarımsal ürünler yetiştiriyoruz. (*Çilek, salatalık, marul, yeşil soğan, biber vb.*) ve üretime katkı sağlıyoruz. Altmışa yakın meyve ağaçları ile de dalında taze ve organik meyve yeme imkânı buluyoruz. Tüm bu yaptığımız çalışmaların bilimsel olarak eğitimde adına "Hortikültürel terapi" deniliyor.

Hortikültürel Terapi; bireyin sosyal, psikolojik ve fiziksel olarak iyi olma halini destekleyen, bitki, toprak ve doğal elemanları içeren aktiviteler bütünü olarak tanımlanır. Her bireyin kendine özgü yetenekleri, bedensel ve zihinsel duygusal ve sosyal özellikleri vardır. Hortikültürel terapi ile yetenekleri ölçüsünde bireyin; bedensel ve duyuşsal gelişimlerine katkıda bulunur, psikolojik yönden; güven ve başarı duygusu vererek destekler, üretici duruma geçeceklerinden toplum üyesi olarak kabul görürler. Dezavantajlı bireylerin en büyük göstergesi, bu

bireyin toplum ya amına katılamaması göstergesi de bir anlamda yıkılır. Dezavantajlı bireyin üretime yönelik bir faaliyetlerde bulunması yalnız dezavantajlı birey için de il bireyin ait oldu u toplum ve ailesi içinde; e itim ve i olanakları hayati önem ta ır. Dezavantajlı bireyin fiziksel ve zihinsel yeteneklerini geli tirildikçe daha ba ımsız, üretken olacaktır.

Okulumuz bünyesinde bulunan bahçede yaptığımız bitki üretimi ile elde edilen katkılar u ekilde sıralayabiliriz; El ve göz koordinasyonu sa lanır, kas ve eklemler güçlenir, esneklik kazanır, pek çok kas grupları birlikte çalış ır, koklama, dokunma, görme, tatma gibi ho a giden tatlar verir (*fiziksel faydaları*). Ba arma hissini verir, bitki bakımı, güven ve ba ımsızlık duygusu yaratır, stresi azaltır(*psikolojik faydaları*). Benzer ilgi alanına sahip bireyler arasında ileti im sa lanır(*sosyal faydaları*). Sürekli bir ö renim süreci ba lar, gözlem, ara tırma, merak duygularının beslenmesi ihtiyacı do ar, problem çözme ve karar verme yetisi güçlenir, yaratıcılık güçlenir(*Entelektüel etkileri*).

Bizler Bafra Özel E itim Uygulama Okulu e itimcileri olarak bünyemizde bulunan sevgili ö rencilerimize, de erli velilerimize devletimizin sundu u tüm imkânları en iyi ekilde aktarmayı görev addetmi bulunmaktayız. Çocuklarımızın sosyal ya am becerilerini (*Öz bakım, konu ma, akademik beceriler*) kazanmalarını sa lamak ve onları toplumda kabul gören bireyler haline getirmek birincil misyonumuzdur.

Minik bir te ekkür Bayram Karaca'ya... Her ne kadar minik desek de kocaman yüre i ile kendi gibi bahçemizi de seramızı da güzelle tiren yardımcı personelimize kalbi te ekkür ederiz.

“Allah sizin ne biçimlerinize ne de bedenlerinize bakar; fakat o sizin kalplerinize bakar.” Hadis-i erif (Müslim, Birr)

KAYNAKÇA

Z H NSEL VE F Z KSEL ENGELL LER Ç N HORT KÜLTÜREL TERAP Yrd. Doç. Dr. Aysel Uslu;

Engelli ve Engelli Yakınlarına Tanınan Haklar

Engelli hakları, mevcut engel durumu nedeniyle engellilerin, engelsiz bireyler gibi e it haklara eri iminin sa lanması için engellilere verilen pozitif ayrıcalık sa layan haklara verilen genel addır.

nsano lu sosyal bir varlıktır ve yetersizliklerinin türü ve derecesi ne olursa olsun engelliler de hür ve e it insanlar olarak, sosyal ya amin dı nda dü ünülemezler. Buna ra men engelliler toplumun dezavantajlı bir kesimini olu tururlar. Toplum içinde ya amak için insanların belli davranı ları yerine getirmeleri, belli kurallara uymaları gerekmektedir. Hukuk, toplumun genel yararını ve ortak iyili ini sa lamak amacıyla, insanların birbirleriyle, içinde ya adıkları toplumla ve toplulukların birbiriyle olan ili kilerini düzenleyen, yetkili makamlarca konulmu ve devletin zorlayıcı yaptırımını ile desteklenmi sosyal düzen kurallarıdır.

Belediye hizmetleri

Büyük ehir, il, ilçe ve belde belediyeleri engellilere yönelik çalı malar yapmakla yükümlüdürler. Ba lı oldu unuz belediyelere müracaat ederek engellilere yönelik hizmetleri ö renebilirsiniz. Meslek Edindirme Kursları, Ya am Merkezleri, Rehabilitasyon Merkezleri, Temizlik, Servis Hizmetleri, Psikolojik Destek Hizmetleri, Sosyal Yardım, Bakım, Bilgilendirme, Bakım ve Onarım Hizmetleri belediye hizmetlerine örnektir. Bu hizmetlerden yararlanabilmek için Belediye Engelli Hizmet Birimine kayıt olunması gerekmektedir.

Engelli maa ları

%40 ve üzerinde engelli olanlar herhangi bir sigorta kolunda çalı mıyorlar ise hane gelirinin tamamı ki i ba ma bölündü ünde ki i ba ı (Asgari ücretin üçte biri) liranın altında olanlar içindir. Bu miktar; asgari ücretin her artı nda asgari ücretin üçte biri olarak hesaplanır. Müracaatlar Sosyal Yardımla ma ve Dayanı ma Vakfına

yapılır. Sahip olunan araçlar (ÖTV indirimli olsa da), arsa veya di er malların raıç/kasko bedellerinden belirlenen miktarlar aylık gelire dahil edilir. Oturulan ev kira ise bu evin emsal kira bedeli gelirden dü üdür. Ailenin gideri gelirden çok ise: ne kadar fazla ise bu miktar hanenin geliri olarak yazılır.

Engelli çocu u olan annelerin erken emeklilik hakkı

A ır engelli çocu u olan annelere 1 Ekim 2008 tarihinden sonra verilmi bir haktır. Çocu un a ır engelli raporunun alındı ı tarihe göre SGK' nın kararı önemlidir. Çalı ılan sürenin dörtte biri oranında süre çalı ılan süreye ilave edilir. Bu süre emeklilik süresinden dü ürülür. Bakınız: 5510 sayılı Kanun 28. Madde. Ba vuru; çalı ma belgesi, engelli raporunun aslı gibidir fotokopisi, çocu un ve annenin kimlik fotokopileri ve dilekçe ile SGK ya yapılır. A ır engelli çocu u olan babalara da erken emeklilik hakkının verilmesi için çalı malar devam etmektedir.

Engellilik gelir vergisi indirimi

% 40 ve üzerinde engelli olanlar, bakmakla yükümlü oldu u e , çocuk, anne ve babası engelli olan çalı anlar (serbest çalı anlar ve iste e ba lı çalı anlar dahil) buldukları il/ilçe vergi dairelerine müracaat ederek vergi indirim hakkı alırlar. Emeklilik sürecinde bu haktan yararlanılamaz. Ancak emeklilik döneminde serbest çalı anlar bu haktan yararlanır. Engelli yakınından dolayı gelir vergisi indirimi hakkı kullananların, engelli yakınları çalı maya ba ladı nda, ilgili vergi dairesine "bu hakkın çalı an birey üzerine geçmesi" için bildirimde bulunmaları zorunludur. Ba vuru: yerinden alınan çalı ma belgesi, i çiler için sigortalılık belgesi, dilekçe, engelli raporunun aslı gibidir fotokopisi, kimlik fotokopisi, iki resimle yapılır. Ba vuru vergi dairesine yapılır ve dilekçe ba vuru esnasında da yazılabilir.

Ötv istisnalı araç alımı

Yeni düzenleme: Vergiler çıkarıldıktan sonra en fazla 400 bin lira tutarında olacak araçlar için ÖTV istisnası uygulanacaktır (Uygulama, Kanun metni resmi gazetede yayınlandıktan sonra yürürlüğe girecektir). Özel donanımlı araç kullanıcı raporlu olanların kendisi (engel oranı %90'ın altında olması ve Tebliğde yer alan ortopedik engele sahip olmaları artışı ile) ve % 90 ve üzerinde engelli olanların yakını bu haktan yararlanırlar. Engelli sağlık kurulu raporlarının süreli olması halinde; bitimine 6 ay kalmadan önce izlemin yapılması gerekir. Hangi hallerde ÖTV indirimli araç alınacağı ve özel donanım artıları için bakınız: 18 Nisan 2015 Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliği ÖTV istisnası ile birlikte raporun süresi içinde MTV muafiyet hakkı da vardır.

Emlak vergisinden muafiyet

%40 ve üzerinde engelli olanlar için; ev sahipliğinin kendisi olması artışı ile tek ev için, 200 metrekareyi geçmeyen evlerde muafiyet vardır. Bu muafiyet için artış yoktur. Arsa sahipliği muafiyet kapsamında değildir. Evin bulunduğu yerleşim yerinde Belediyelerin ilgili kısımlarına müracaat edilmelidir.

Kamusal haklar

Bulunduğunuz il/ilçe belediyesinin engellilere sunduğu indirimi yapıp yapmadığını ilgili birimden öğreniniz. Ev sahibi, kiracılar ve lojmanda oturanlar bu indirimi yaptırabilirler. Ev sahipleri ve kiracıların evin deprem sigortası belgesini göstermeleri gerekmektedir.

Engelli araç park etme kartı

2011 Tarihli Karayolları Trafik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik gereği engellilere ait özel tertibatlı araçlar ile engellilik derecesi % 90 ve üzerinde olan engelliler adına tescil edilmiş özel tertibatlı olmayan araçların plakalarındaki engelli işareti kaldırılmıştır. Bu araçların engelli park yerlerini

kullanabilmelerini sağlamak amacıyla "engelli araç park kartı" verilmeye başlanmıştır.

Ulaşımında indirim

Şehir içi Ulaşım: Belediye otobüsleri, Metro seferleri, TCDD ve Deniz Yollarının şehir içi seferleri ücretsizdir. "Ayrı engelli" ibareli raporlu olanların bir refakatçisi engelli kişi ile birlikte olmak artışıyla ücretsiz ulaşımdan yararlanırlar. TCDD ve Deniz Yolları: Devlet Demiryollarına ve Deniz Yollarına ait şehir dışı seferleri ücretsizdir. "Ayrı engelli" ibareli raporlu olanların bir refakatçisi engelli kişi ile birlikte olmak artışıyla ücretsiz ulaşımdan yararlanırlar.

Tıbbi malzeme alımında ödeme yardımı

Hanedeki ilaçla ilgili en düşük miktar asgari ücretin üçte birinden az olanlar başlı oldukları il/ilçe SYDV'ye (Sosyal Yardımlaştırma Dayanım Vakfı) başvurarak almış oldukları tıbbi malzemelerin SGK ödemesi dışında kalan miktarı talep edebilirler. Burada Vakıf Değerlendirme Kurulunun kararına göre ödeme yapılıp yapılmayacağı belirlenir. Müze ve öğrenim yerlerinde indirim Müze ve öğrenim yerlerine girişi ücretsizdir. Özel işletilen müze ve tarihi yerlerde indirim hakkı işletmenin inisiyatifindedir.

TOK kura çekilişinde haklar

TOK kampanyalarında uygun artışı taşıyan engellilere öncelikle engellilere ait kuraya katılma hakkı verilir. Bu kurada kendilerine ev çıkmayanlar ikinci olarak genel kuraya katılma hakları da vardır.

Kaynak: Anadolu Tüm Engelliler Kültür ve Dayanım Derneği

KEND M ÖZLED M

Kendimi çok özledim bu aralar
Kendini özler mi insan
Ben özledim...
Nerden ba lasam nasıl anlatsam...
Kendi kendine yetebilmek,
Ne kıymetli bir ey mi azizim,
Ne paha biçilemez bir ey,
Kendin olmak, kendi ba ına bir eyler ba armak
Hayatta bir özelinin olması...
Kendinle ba ba a olmak
Özledim dedim ya azizim, özledim
Sarılmayı sımsıkı canımın cananlarına.
Elbiseler ah canım elbiseler
Rengârenk dizi dizi,
Ayakkabı giymek mesela, ar ınlamak sokakları,
Sonra bir parkta mola vermek,
Bankta oturup, ku ların melodilerini dinlemek,
Bir hayal gibi aka gibi bu hayat...
Vücudumun deliklerine iki delik daha eklenmi
Upuzun kıpırdamadan yatıyorum yatak kö künde
Ah bir konu abilseydim o bari olsaydı benimle,
Ne güzel cümleler kurabilecektim oysaki
Ho imdi de konu uyorum ama
Nedense duymuyorlar beni.
Parmaklarım...
Dokunmak, hissetmek ne güzel bir duyguydu.
Yazardım kalemimle, yazımda pek güzeldi hani.
Ok ardım yavrımın saçlarını, yumu acık ipek
gibi
Avuçlarımda tutardım sımsıkı her eyi.
imdi öylece bakı ıyoruz var ama yok gibi.

Ayaklarım...
Gezerdik tüm ehri n karga asında beraber,
Bazen kırlarda bazen da larda
Yürürdük sessiz sakin sokaklarda
Canlarıma kavu tururdun beni,
imdi ise emekliye ayrıldı , kıpırdamıyorsun hiç
A zım, dilim...
Özledim azizim,
En çokta lıkır lıkır içmeyi suyu,
Su hayat derler ya,
Hayatımı kaybettim bilemedim.
Burnuma enfes kokular geliyor yine,
Koku almayı da unuttum ya ho artık,
Ne güzeldi yiyebilmek istedi ini,
Kuru fasulye pilav yanında da cacık,
Kebaplarınsa hangisini sayayım
Ya sebze yemekleri ege usulü
E imin annemin ziyafetleri...
imdi ise sadece o ruhsuz mama hortumu.

Özledim azizim özledim dedim ya
Konu mayı, evet konu mayı...
Güzel cümleler kurmayı sevdiklerimle,
Ba ırmayı bazen avaz avaz,
arkılar söylemeyi o çirkin sesimle
Kargalara inat...

Bir gün gelir elbet, kaybettiklerim,
Yanımda olsunda canım sevdiklerim,
'Nefes varsa umut var' demi bir büyü üm,
Ya asam da bu hayatı özlemlerimle,
Bekliyorum umut dura ında
Hayal otobüsünün yolcusu,
Kim bilir belki,
Masmavi gökyüzünde, pamuk bulutlarda
Mavi bisikletimizle...
Pedal çevirece iz kırlarda
Gelecek o günler yakın
Haykırıyorum imdilik duyulmuyor ama
Sizleri çok seviyorum.

Mayıs 2022

H Ç B R EY HAYATI YA AMAYA VE PAYLA MAYA ENGEL DE L

Bugün sizlerle engelli ö rencilerin ö retmeni olarak biraz sohbet etmek, onların iç sesi olarak kalemimi sizlere uzatmak istiyorum...

Günlük ya antımızda engelli bireylere pek çok kez rast gelmi izdir aslında. Kimi zaman i aretlerini kendine ses yapan; kimi zaman tekerlekleriyle ko an; fazladan bir kromozomun ona kattı ı masumiyetle hayatın kirinden, pasından, çetin sava ından habersiz gözlerinizin içine gülen ve daha nicesi güzel meleklerle denk gelmi izdir. Baktı ımızda tek ba ına hayatı idame ettirememek, ya ıtları hayatı ya arken kendi temel ihtiyaçlarını bile anlamlandıramadan ba kasının uzataca ı ele mecbur olmak, toplumsal ayrı tırmaya maruz kalmak hatta horlanmak... Fiziksel olarak zaten her ey onlar için zorken, zihni di er insanlardan farklı olarak zaten yeterince karma a ile bo u urken birde tolumun i leri daha da zorla tırması fazla a ır bir yük de il mi? Ben engelli çocukların ö retmeni olarak onların iç alemleri ile dı dünya arasındaki derin farkı ve ya adıkları güçlükleri görebiliyorum.

Bir an gözlerimizi kapatıp kendimizi onların yerine gerçekten koyabilesek... Engeli ne olursa olsun hayatını devam ettirmek için bir ba kasına mecbur olmak... Bir an olsun bunu biz ya ıyormu uz gibi dü ünürsek onları çok daha iyi anlarız ve onların kötülük tutmayan kalplerine dokunabiliriz. Onlara acımak, mesafeler koymak, ayrı tırmak yerine sevmek dokunmak olmalı bakı ımız. Görmeyen gözleri, tutmayan elleri, karma a içinde sıkı an zihinleri olmalı bizim rolümüz. Toplumda öteki olmalarında de il hayatın içinde olmalarında payımız neden olmasın ki! Engelli bireyleri ilgisiz, sevgisiz, i siz bırakmak acımasızlık ve adaletsizlik de il mi? Onların farklılı ı sadece bedenlerinde; kalpleri ı l ı l, merhamet ve sevgi dolu!

nsanın kalbi eksik/engelli olmasın yeter ki. Zira bizi biz yapan kolumuz, baca ımız, aklımız de ildir yalnızca... Kalbimizdir bizi asıl benli imizle var eden... Onlar zaten ellerinde olmayan bu farklılıkları sebebiyle toplumsal hayata uyum sa lamada yeterince güçlük çekiyor. Bizlerin bakan gözü tutan eli onlara da yolda olsa ne olur ki? Ne eksilir bizlerden... Yolları eze eze de il, yolları yüre ine koyan meleklerle yolda olmanın mutlulu unu bir bilsek ah bilsek! Hiçbir ey hayatı birlikte ya amaya ve payla maya engel de il ki?

Hayatta onların varlı nı kabullenip, onların hayatlarını kolayla tırmak için bir eyler yapmak hiç de zor de il. Sadece bir adım... Bizim için sıradan ama onların hayatında anlamı büyük bir bakı ... Onlar da var! Nefes alıyor, hayata tutunmaya çabılıyor. Bize hak olan her eyde onların da hissesi var! Sadece sevgi ve uzanacak bir el, varlıklarını ötekile tirmeden kabullenilmek onların en çok ihtiyacı olan.

Tohum topra a; engelli birey, topluma emanettir.

Ne mutlu ki böyle güzel emanetlerin ö retmeniyim...

ÖZEL E İTİM VE AİLE

Özel eğitim ve aile kavramlarını ve birbiri ile olan etkileşim ve iletişimini ifade edeceğimiz bu yazımızın başında söz konusu kavramların içerikleri ile ilgili kısa bilgiler vermek istiyorum. Öncelikle özel eğitim gerektiren bireylerin, genel ve mesleki eğitim görme haklarını kullanabilmelerini sağlamak üzere esasların düzenlendiği 573 Sayılı Özel Eğitim Hakkında Kanun Hükmünde Kararı (KHK) (1997) özel eğitim; “Özel eğitim gerektiren bireylerin eğitim ihtiyaçlarını karşılamak için özel olarak yetiştirilmiş personel, geliştirilmiş eğitim programları ve yöntemleri ile onların özür ve özelliklerine uygun ortamlarda sürdürülen eğitim” şeklinde tanımlanmıştır. Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği (2018) ise özel eğitim; “bireysel ve gelişim özellikleri ile eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından anlamlı düzeyde farklılık gösteren bireylerin eğitim ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak üzere geliştirilmiş eğitim programları ve özel olarak yetiştirilmiş personel ile uygun ortamlarda sürdürülen eğitim” şeklinde tanımlanmıştır. Özel eğitimin amacı, özel gereksinimi olan çocukların ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanmış olan bireyselleştirilmiş eğitim programı çerçevesinde, en az kısıtlayıcı olan ortamlarda, uzman kişiler tarafından eğitim vererek, bireyi, kendine yetebilen, bağımsız olabilen ve üretebilir bir birey olarak yetiştirmektir (Akçamete, 2019). Bu amaçların yanı sıra içinde yaşadıkları topluma uyum sağlayabilme becerisi kazandırmak da özel gereksinimi olan bireyler için temel amaçlardandır (Metin, 2018).

Aile, toplum ile birey arasında bağ kurma, toplumun devamını sağlamak, nesli devam ettirme, çocuğun bakımı, eğitimi ve sosyalleştirilmesi gibi önemli fonksiyonlara sahip olan sosyal bir kurumdur (Erkan, 2010).

Eğitim kurumlarının ortaya çıkmasıyla beraber toplumda, çocukların eğitim sorumluluğunu aileden okula kaydırma eğilimi ortaya çıkmıştır, okulun seviyesi büyüdükçe ebeveynlerin ve ailenin rolü küçülmüştür. Aile katılımı ailenin ev ve okul ortamlarında çocuklarının eğitimini desteklemesi olarak tanımlanabilir. Aile ve okul birbirinden ayrı düşünülemez ve bu bağlamda okul ve aile öğrenciler için birlikte daha iyi programlar ve fırsatlar yaratmak için çalışırlar. Okul ve aile ortaklığının pek çok

faydası vardır. Okul ve aile ortaklığı, okul programlarını, okul iklimini iyileştirebilir, okul-aile işbirliğinin gelişimine destek sağlayabilir, ailelerin okulda ve toplumdaki diğer kişilerle iletişim halinde olmasını sağlayabilir, bu ortaklık ayrıca öğretmenlere de çalışmalarında destek olabilir. Özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerin ailelerinin, eğitime ya antılarına katılım göstermesi hem bağımsız yaşam becerileri kazanabilmeleri hem de eğitim gelişimleri açısından kritik bir öneme sahiptir. Hatta özel eğitime gereksinim duyan bireylerin eğitiminde aile katılımı, normal gelişim gösteren bireylerin eğitimindeki aile katılımından çok daha fazla bir öneme sahiptir. Özel eğitimde aileler, sadece verilen eğitimin pekiştirilmesinde değil, okul ile işbirliği içerisinde olarak çocuklarının yaşam sorunlarına çözümler üretme konusunda da etkin rol almalıdır. Ayrıca aile ve okul arasındaki işbirliğinin güçlendirilmesi özel eğitime ihtiyaç duyan öğrencilerin okul kariyerlerini geliştirmek açısından da kritik önem taşımaktadır. Ailelerin katılımı hem aile ve öğretmen, hem de öğretmen ve öğrenci arasındaki iletişimi güçlendirecektir (Uluta demir, 2007).

Ülkemizde özel eğitimde aile katılımının gerekliliği yasal düzenlemelerle kabul edilmiştir. 573 Sayılı Özel Eğitim Hakkında KHK’de özel eğitim amaç ve ilkeleri bölümünde “Ailelerin, özel eğitim sürecinin her boyutuna aktif katılmalarının sağlanması esastır” ifadesi yer almaktadır. Öte yandan Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği özel eğitimin temel ilkeleri bölümünde “Ailelerin, özel eğitim sürecinin her aşamasına aktif katılmalarının sağlanması esas alınır” ifadesi yer bulunmaktadır. Toplumun barışı ve okulların barışı birbirine

paraleldir. Bu bağlamda aileleri eğitime sürecine dâhil etmek, okullarda karar alma süreçlerine aileyi de katmak okulları iyileştirmek istenilen hedefe ulaşma sürecinin önemli bir parçasıdır.

KAYNAKÇA

Akçamete, G. (2019). Özel Gereksinimi Olan Bireyler. Ümit Şahbaz (Editör). Özel Eğitim ve Kaynaştırma (s. 2-28). Ankara: Anı Yayıncılık.

Metin, N. (2018). Özel Gereksinimli Çocuklar. Nilgün Metin (Editör). Özel Gereksinimli Çocuklar (s. 1-14). Ankara: Anı Yayıncılık.

Erkan, S. (2010). Aile ve Aile Eğitimi ile İlgili Kavramlar. Z. Fulya Temel (Editör). Aile Katılımı ve Erken Çocukluk Eğitiminde Aile Katılımı Çalışmaları (s. 3-43). Ankara: Anı Yayıncılık.

Uluta demir, N. (2007). Engelli Çocukların Eğitimi. Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi, 27 (2), 119-130.

YANLI ile DO RU

Kaybettiyssek yolumuzu
Bir gün öze dönü vardır
Her insanın benli inde
Do rulu a giden bir yol kârdır

Ne do ruları kaybettik
Ne yanlı ları do ru ettik
Çıkmaz yollara girip
Kendimizi mahvettik

Kanayan yaraya
Merhem olmak var iken,
Biz yarayı ka ıdık
Gerçek insan olmak varken,
nsansızlı ı ya adık.

Yanlı ile do ru
nsanlı ın erdemi
Biri yalnızlı a çeker iken
Di eri güzelli e iter

KIZAMIK GEÇİREN TARLALAR

dolunayı yarıyor ateş
çıplak ve tek
evin gölgesi boyanmış
isli bulutların eliyle

incitilmiş akşam renginde
sarıp geceyi uykuda
siyah gözlü uykuda
bir çocuğu unutmuşlar

duvarları dövüyor insan sesi
oyuncaklar gidiyor bir bir
masallarına
bir varmış bir yokmuş
'elde var hüznü'

yağmurlar eğilip bükülmüş
kurutulmuş yaz akşamında
nehirler kalkıyor yataklarından
çaresiz sular mahmur
sesler yerinden oynuyor
kızamık geçiren tarla gibi

zaman ileriye ileriye gitmiş
fotoğraftaki çocuk ölmüş anne.

*Bir yangında vefat eden merhum öğrencimiz Hasan Yılmaz'ın anısına...